

LEGAL ALERT

VÝBĚR Z PRÁVNÍCH AKTUALIT

listopad 2024

ŠIROKÝ ZRZAVECKÝ
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Omezení podpory solárním elektrárnám: novela energetického zákona

Předkládaným pozměňovacím návrhem novely energetického zákona tzv. Lex OZE III je zamýšleno, že všechny solární elektrárny o výkonu nad 30 kW, které byly uvedeny do provozu v letech 2009 a 2010, budou muset každoročně projít individuálním posouzením přiměřenosti státní podpory, ke kterému by se měly navíc samy přihlásit. Pokud se nepřihlásí, bude provozovatelům těchto solárních elektráren pozastaveno vyplácení státní podpory. Dále je zvažováno např. snížení hranice pro přiměřenou míru ziskovosti, která je stanovena jako vnitřní výnosové procento (IRR).

Lex OZE III již prošel 2. čtením v Poslanecké sněmovně, kdy jedním z pozměňovacích návrhů je právě tato kritizovaná úprava. Argumenty znějící proti jejímu začlenění do novely energetického zákona poukazují např. na problematiku retroaktivity návrhu, rozpor s notifikací či že návrh neprošel řádným schvalovacím procesem ani posouzením dopadů.

Smrt prodávajícího před podáním vkladu do katastru nemovitostí nemá vliv na účinnost kupní smlouvy

Nejvyšší soud se v posuzovaném případě zabýval otázkou účinnosti kupní smlouvy o převodu nemovitých věcí uzavřené zůstavitelkou jakožto prodávající před její smrtí vzhledem k jejímu úmrtí před podáním návrhu na vklad do katastru nemovitostí.

Dovolací soud dospěl k závěru, že smrt zůstavitelky po uzavření platné a účinné kupní smlouvy o převodu nemovitých věcí, avšak před podáním návrhu na vklad vlastnického práva do katastru

nemovitostí, nemá vliv na účinnost této kupní smlouvy. V případě, kdy nebyl podán návrh vkladu do katastru nemovitostí, dojde pouze k nenaplnění věcněprávních účinků smlouvy.

Nejvyšší soud se též zabýval posouzením vypořádání dědictví, jehož součástí se stala kupní cena za nemovitosti, která byla zůstavitelce uhrazena ještě před její smrtí. Finanční prostředky za prodej nemovitosti již náležely zůstavitelce, a proto měly být do seznamu aktiv pozůstalosti pojety jako samostatné aktivum, a nikoliv jako pohledávka zůstavitelky za kupujícími na zaplacení kupní ceny, jež je závislá na stavu převodu vlastnického práva k nemovitým věcem na kupující.

Pro vyřešení situace bylo rozhodné, že zůstavitelka ustanovila závětí dědice svých finančních prostředků, což Nejvyšší soud interpretoval tak, že pod toto znění závěti spadají i finanční prostředky získané z prodeje předmětných nemovitostí, přičemž ostatní nemovitý majetek měl být dělen mezi jednotlivé dědice na základě zákonné posloupnosti, jelikož o tomto již nebyla pořízena závěť. Nejvyšší soud k tomuto uvedl, že peněžní prostředky získané prodejem nemovitostí neměly být předmětem dělení podle zákonných dědických podílů, ale měly být přiznány dědici určenému závětí.

(dle usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 24 Cdo 2512/2024)

Odpovědnost za škodu způsobenou provozem motorového vozidla

Nejvyšší soud ve svém nedávném rozhodnutí posuzoval situaci, zda se vběhnutí srnky do silnice před jedoucí auto, které ji po srážce odhodilo na vozidlo protijezdce, považuje za okolnost, která má původ v provozu.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že škoda způsobená na motorovém vozidle tím, že

na něj dopadla srna odhozená jiným vozidlem, jemuž vběhla do cesty, je vyvolána zvláštní povahou provozu a okolnost a má tak původ v provozu. Provozovatel dopravního prostředku se tudíž nemůže zprostit povinnosti nahradit vzniklou škodu, respektive škodu vzniklou na druhém autě, na které srnka dopadla.

Právní úprava povinnosti hradit újmu způsobenou v souvislosti s provozem dopravy či dopravního prostředku zakládá objektivní odpovědnost. Odpovědná osoba (provozovatel) se tedy nemůže zprostit povinnosti k náhradě újmy tím, že prokáže nedostatek zavinění. Její odpovědnost je vyloučena jen při splnění tzv. liberačního důvodu.

Toto rozhodnutí Nejvyššího soudu lze považovat za přelomové, neboť komentářová literatura¹ vesměs uvádí zásah zvířete jako okolnost, která přichází zvenčí (tzv. vnější náhoda) a nemá původ v provozu dopravního prostředku, tudíž je zde možnost za splnění daných podmínek se náhrady škody zprostit.

Nejvyšší soud uvedl, že zde není pochyb o tom, že samotný pohyb spojený s rychlostí a kinetickou energií dopravního prostředku je specifickou vlastností jeho provozu a pokud v souvislosti s těmito fyzikálními jevy dojde k vyvrstvení věci nacházející se v jízdní dráze vozidla, např. kamene, který způsobí škodu na čelním skle jiného automobilu, dochází k takovéto škodě v souvislosti s provozem motorového vozidla, tj. s jeho činností a pohybem.

K srnce jakožto faktoru ovlivňující průběh nehody Nejvyšší soud dodal, že když se škodu působící předmět nachází mimo vozidlo, které jej uvedlo do pohybu, tak bez zvláštních vlastností jeho provozu by zůstal na svém místě a k jeho přenosu

a ke vzniku škody by nedošlo. Provoz motorového vozidla je tedy příčinou pohybu věci, která nárazem do jiného vozidla způsobí škodu. I když je živé zvíře smysly nadaným tvorem a jako na věc se na ně nahlíží jen neodporuje-li to povaze záležitosti a v tomto případě nebylo před svým nárazem do vozidla nehybné, nejsou tyto rozdíly rozhodující, protože i zde se samotný pohyb a rychlost vozidla projevily jako osobitá a specifická vlastnost jeho provozu, bez níž by kodhození zvířete nedošlo, a nebyla by tak způsobena škoda. Uplatnění liberačního důvodu je proto vyloučeno.

Nejvyšší soud dále uvedl, že **od momentu první srážky již zvíře neovládalo své počínání a vlivem vozidla začalo působit jako neživá letící věc**. Chování zvířete tedy bylo přerušeno srážkou s vozidlem a jeho další pohyb byl již závislý na okolnostech, které mají původ v provozu motorového vozidla, které ho srazilo (rychlosti, směru pohybu vozidla atd.).

(dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 3742/2023)

***

V případě jakýchkoliv dotazů nebo potřeby konzultace se na nás, prosím, neváhejte obrátit prostřednictvím e-mailové adresy info@sirokyzrzavecky.cz.

Tento dokument je možné užít pouze pro osobní potřebu. Jakékoliv užití tohoto dokumentu k jinému než zmíněnému účelu včetně převzetí, šíření či dalšího zpřístupňování je bez souhlasu společnosti ŠIROKÝ ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o. („SZ“) zakázáno. Užitím tohoto dokumentu nevzniká mezi uživatelem a SZ žádný právní vztah, a zejména uživatelé nevzniká žádné právo vůči SZ, vyplývající z užití tohoto dokumentu. Nabízení tohoto dokumentu k využití široké veřejnosti nepředstavuje poskytnutí právní rady ve smyslu zákona o advokacii. SZ není odpovědná za využití tohoto dokumentu bez její přímé asistence a revize konečného obsahu. Informace zde uvedené nejsou vyčerpávající, a proto nemohou být považovány za poskytnutí specifické právní rady.

¹ Srov. např. komentář k § 2927 [Škoda vyvolaná zvláštní povahou provozu]. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (3.

aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2024 či Lovětínský, V. Objektivní odpovědnost v českém deliktním právu. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 63